

Akademik ?yimserlik Ölçe?i (Academic Optimism Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik ?yimserlik Ölçe?i (Academic Optimism Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16528>

Özet

Akademik İyimserlik Ölçeği, öğrencilerin akademik bağlamdaki iyimserlik düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş veya uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlaması, Gülizar Yıldız tarafından 2011 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, bireylerin kendi akademik başarılarına, zorluklarla başa çıkma becerilerine ve gelecekteki eğitim hedeflerine yönelik olumlu beklentilerini değerlendiren maddeler içerir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin Türkçe konu alan popülasyonda geçerlik ve güvenilirlik standartlarını karşılayıp karşılamadığını incelemeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Akademik İyimserlik, İyimserlik, Psikolojik Yapı, Okul Ortamı, Öğrenci Başarıları, Ölçek Geliştirme, Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Gülizar Yıldız

Amaç

Akademik İyimserlik Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin akademik yaşamlarına dair sahip oldukları pozitif beklentileri ve inançları sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle eğitim bilimleri ve eğitim psikolojisi alanlarında, öğrencilerin motivasyonu, akademik performans ve stresle başa çıkma stratejileri arasındaki ilişkileri incelemek için kritik bir araçlardır.

Yıldız (2011) tarafından yapılan uyarlama çalışmasının spesifik amacı, uluslararası alanda kullanılan Akademik İyimserlik Ölçeği'nin kültürel ve dilsel etkililiğini sağlayarak, Türk eğitim sistemindeki öğrencilerin iyimserlik seviyelerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek bir araç sunmaktır. Bu sayede, öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen duygusal ve bilişsel faktörlerin belirlenmesine katkıda bulunulmuştur.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **Akademik İyimserlik**dir. Bu yapı, genel iyimserlik kavramının eğitim ortamına özelleşmiş bir alt türüdür. Akademik iyimserlik, öğrencilerin akademik hedeflerine ulaşacaklarına dair güçlü ve istikrarlı bir inanca sahip olmaları, karşılaşılan zorlukların geçici olduğuna inanmaları ve bu zorlukları karşılarında çaba göstermeye devam etmeleriyle karakterize edilir.

Akademik ?yimserlik, genellikle üç temel bile?eni içerir: **Akademik Öz Yeterlik** (ö?rencinin görevi ba?arabilece?ine olan inanc?), **Akademik Ba?ar? Beklentisi** (gelecekteki ba?ar?ya dair olumlu tahminler) ve **D??sal Kontrol Oda??na D??ük E?ilim** (ba?ar?s?zl?klar? kal?c? d?? faktörlere ba?lamama). Ölçek, bu bile?enleri kapsayacak ?ekilde maddeler içermektedir ve ö?rencilerin akademik hayatlar?na dair genel tutumlar?n? yans?t?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bo? b?rak?lm?? olsa da, bir uyarlama çal??mas? (Y?ld?z, 2011) kapsam?nda kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmal?d?r. Bu çal??malar tipik olarak ?unlar? içerir:

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, akademik iyimserlik yap?s?n?n tüm boyutlar?n? temsil edip etmedi?inin uzman görüş?leri ile incelenmesi.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? gerçekten ölçtü?ünü belirlemek amacıyla kullan?lan analizlerdir. Bu, genellikle Faktör Analizi (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c?) kullan?larak gerçekleştirilir.

Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçe?in, akademik ba?ar? veya motivasyon gibi teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er ölçütlerle olan korelasyonlar?n?n incelenmesi.

Y?ld?z'ın (2011) yüksek lisans tezi, ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?i ve kültürel uygunlu?unu detayl? olarak ele almaktadır. Spesifik geçerlik katsay?lar? ve analiz sonuçlar? için do?rudan tezin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenilirlik bilgisi belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in iç tutarlıl???n? ve zamana kar?? kararlıl???n? test etmek esast?r. Güvenirlik çal??malar? genellikle ?u yöntemleri içerir:

?ç Tutarlıl?k (Cronbach Alfa): Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı? oldu?unu gösterir. Akademik ölçeklerde genellikle 0.70 ve üzeri bir alfa katsay?s? beklenir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için kullan?l?r.

Madde Analizi: Her bir maddenin toplam puan üzerindeki ay?rt edicili?inin incelenmesi.

Y?ld?z (2011) tezinde, Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenirlik katsay?lar?n? sunarak, ölçe?in akademik popülasyonda güvenilir bir ölçüm aracı? oldu?unu kan?tlam?? olmal?d?r.

Faktör Analizi

Akademik ?yimserlik Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanması'nda yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (yani, kaç alt boyuttan olu?tu?unun) Türk örnekleminde korunup korunmad???n? veya kültürel farklılıklar nedeniyle yeni bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?k?p ç?kmad???n? belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Genellikle, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile faktör yap?s? ke?fedilir ve ardından Doğulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?u test edilir. Bu çal??malar, ölçe?in Akademik ?yimserlik yap?s?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermelidir.

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?lı olarak, genellikle 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (örneğin, "Kesinlikle Kat?lıyorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Yüksek lisans tezinin oda?? genellikle üniversite veya lise ö?rencileri olmu?tur, ancak tezin detaylar? popülasyonu kesinle?tirir).

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve genç yeti?kinlik (15-25 ya? aral???, ö?renci popülasyonuna ba?lı olarak).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli e?itim seviyelerindeki ö?renciler. Uyarlama çal??ması için seçilen örneklem, genellikle bir üniversitenin veya e?itim kurumunun ö?rencilerini kapsar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama (Self-report) yöntemi. Bireylerin kendi akademik inançları'n? ve beklentilerini de?erlendirmelerine dayanır.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Akademik Ba?ar?, Öz Yeterlik, Likert Ölçe?i, Psikometrik Özellikler

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

?leti?im E-posta Adresleri: gulizar86@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yüksek lisans tezi Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara'da tamamlanm??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izni veya tez merkezinin (YÖK) kuralları geçerlidir. Ticari kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2011

Kaynaklar

Y?ld?z, G. (2011). *Akademik ?yimserlik Ölçe?inin Türkçeye uyarlanabilirli?inin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal bağlantısı ve detaylarına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [akademik-iyimserlik-olcegi-academic-optimism-scale-toad.pdf](#)

Akademik ?yimserlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

(Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmam??t?r. Maddeler, tezin kendisinde yer almaktadır.)

Bu ölçek maddeleri, referans gösterilen yüksek lisans tezinin (Y?ld?z, 2011) ekler bölümünde veya ilgili yayınlarında bulunabilir. Standart bir uyarlama ölçe?i, genellikle 15 ila 30 arasında madde içerir ve bu maddeler Likert tipi bir yanıt formatıyla yanıtlanır.